

Libri prohibiti

Knihovna \ Library

<http://libriprohibiti.cz>

BULLETIN

12/2013

AKTUÁLNÍ DĚNÍ V KNIHOVNĚ

VÝSTAVA

Milí přátelé a příznivci,

srdečně vás zveme na výstavu fotografií Ivana Kozíška, která bude k vidění do 10. ledna 2014 v knihovně Libri prohibiti, Senovážné náměstí 2, Praha 1, 3. patro s výtahem.

Těšíme se na vás.

K výstavě Ivana Kozíška jsme vydali katalog, který je možno zakoupit u nás v knihovně.

Při dlouhých zimních večerech můžete sledovat záznamy z našich akcí zde: <http://www.libpro.cz/cs/lp/multimedia/video>

NOVINKY V NAŠICH FONDECH

Díky Ivanu Havlovi (předseda naší Společnosti Libri prohibiti) a Paulu Wilsonovi (nedávný laureát Ceny Jiřího Theinera) se nám podařilo zkompletovat cenný časopis *Cross Currents*, vydávaný v letech 1982–1990 Ladislavem Matějkou. Celkem vyšlo devět čísel, některá mají až 500 stran.

Od dr. Dany Seidlové-Pirátky jsme dostali kromě hromady exilových knih také vzácný samizdat – František Pavlíček: *Dávno, dávno již tomu*, edice Petlice 1979.

Jiřině Šiklové děkujeme za šest svazků samizdatové edice Česká expedice z dílny Jaromíra Hořce. Je mezi nimi sborník *Dynamoarchismus* z r. 1987, Jindřich Chalupecký: *Nesrozumitelný Weiner a Jakub Deml* od téhož autora.

Od Jiřího Štorka jsme dostali kromě jiných zajímavostí také kompletní ročník týdeníku *Vídeňské illustrované noviny* z roku 1922 (roč. XVII) a sedm čísel týdeníku *Jihoameričan* (Buenos Aires) z roku 1926.

Jakub Cortés nám věnoval dva vzácné samizdaty, o jejichž existenci jsme neměli tušení: John Lennon: *Z vlastních spisov*, preložil Peter Bugár, Bratislava 1985 a Egon Bondy: *Hry*, Expres edice, 1983.

Všem šlechetným dárcům mockrát děkujeme!

Občanské sdružení PANT, které popularizuje moderní výuku dějin, vyhlásilo pošesté Cenu Jaromíra Šavrdy

Tentokrát vybralo **Emílii Machálkovou**, jejíž život poznamenala genocida romského obyvatelstva za 2. světové války. Je to pamětnice, která má co říct. Její vzpomínky jsou cenné i vzhledem k rostoucímu napětí mezi většinou české společnosti a romskou menšinou. Dcera Emílie Machálkové převzala 2. prosince 2013 cenu v pražské knihovně **Libri prohibiti**.

Více informací naleznete zde: <http://www.ceskatelevize.cz/zpravodajstvi-ostrava/zpravy/252926-pant-udeli-cenu-jaromira-savrdu-romske-pametnici-emilii-machalkove/>

KULTURNÍ AKCE, KONFERENCE

Josef Štogr: Možnost

Archiv výtvarného umění, o.s.: Polička/Shelf: 6. 1. 2014 – 2. 2. 2014

Autorská kniha, jak jsme se mohli přesvědčit během roku výstav v galerii Polička, může nabývat, srovnatelně s žánry mnohem většími, množství rozmanitých podob – od práce čistě konceptuální přes grafickou v celém širokém smyslu toho slova, po malířskou; od útvarů bez textu, přes apropiaci textu jiných autorů po zpracování textů vlastních...

existuje ale vždy několik aspektů jejího vzniku, jež – všechny nebo většinu z nich – tvůrce autorské knihy při tvorbě uplatní: koncipuje ji jako ucelený myšlenkový a vizuální útvar, volí či tvoří slova a obrazy, píše či sází a tiskne, váže... Tento proces sdílí s tvůrcem v jiné oblasti – v samizdatu, jenž může být nazván autorskou knihou *sui generis*.

Časopis *Možnost* vydávaný v poslední dekádě normalizace (1980–1989) Josefem Štogrem za podpory a spoluúčasti jeho ženy Jarmily je příkladem tohoto pojetí zvláště názorným. *Možnost* se zaměřovala na literaturu v nejširším slova smyslu (poezie, eseje, recenze, meditace...), v podobě „textů o“ si všímala i výtvarného umění (v pozoruhodně krátké době po vzniku přinášela např. reflexe práce Christovy, Kaprowovy apod.), vizuální tvorba však do ní vstupovala i přímo.

Byla pro *Možnost* integrální podobně jako pro život jejích tvůrců. Štogrovi žili v ateliéru Jarmilina otce, malíře Františka Doležala, stále uprostřed obrazů v různých stadiích zrodu, oba se zabývali výtvarnými experimenty. Josef např. linorytem – jako nejdostupnější metodu tisku jej volil pro výrobu plakátů k výstavám, v rámci experimentování z lina dokonce vytvořil písmo, jímž pro samizdatové vydání sázel text Bohuslava Reynka, vlastní metodou na hranici tisku (úderý kladivem nebo jen tlakem tvrdého předmětu přes uhlový a cílový papír) z něj vytvářel ilustrace, jež tak byly zvláště kompatibilní se strojopisným průklepem. V *Možnosti* se také často uplatňovaly Josefovy fotografiky (coby negativ použitý krajíc chleba evokuje měsíční krajinu, zblízka zabíraná struktura skla odhaluje galaxie na lahvi od sodovky) a fotografie (geometrizační pohledy na zdviž domu, v němž žili, spojenou s útekou před StB). Stejně významný byl ale vstup zdánlivě nevýtvarné reality – síťky, jíž se Josef hájil proti hmyzu, když pracoval v terénu jako čerpač vodních zdrojů...

Takové vstupy každodenní reality do *Možnosti* jsou jen nejznatelnějším projevem jejího celkového *raison d'être*. *Možnost* tvořily kulturní objevy svého vydavatele zasazené do proudu jeho úvah, básnický i výtvarný komentář byl příležitostí pro experiment, *Možnost* byla prostorem zkoumání toho, co lze dělat s materiálem světa, byť je člověk nucen po něm běhat téměř „jak mučedník se zeměměřičským křížem v poli“ – promítal se v ní v celé své šíři život lidí nezávisle myslících, uvedených do závislého postavení, nepřestávajících však o nezávislost usilovat.

Zahájení se bude konat v pondělí 6. ledna 2014 v 18 hodin. Výstavu za účasti autora uvede Lucie Rohanová.

Výstava *Židé v gulagu* bude veřejnosti přístupná do 12. ledna 2014.

Výstava *Židé v gulagu*, jež se koná ve spolupráci Knihovny Václava Havla a Ústavu pro studium totalitních režimů, je již druhým projektem autorské dvojice Adama Hradilka a Jana Dvořáka. Navazuje tak na úspěšnou putovní výstavu *Čechoslováci v gulagu*, která byla poprvé k vidění v březnu 2012 v Knihovně Václava Havla.

Na výstavě a doprovodných přednáškách autorů bude představen dosavadní průběh výzkumu založený na rozhovorech s pamětníky a nově objevených dokumentech z archivů NKVD.

Na začátku druhé světové války hledaly statisíce uprchlíků z nacisty okupovaných zemí Evropy útočiště v mnoha státech světa a setkávaly se s rozličnou mírou pochopení a otevřenosti ze strany místních vlád. Se specifickým přístupem se uprchlíci setkali v Sovětském svazu. Stovky tisíc běženců, kteří překročili hranice do Sovětského svazu, případně přebývali na území, jež bylo okupováno v průběhu války Sovětským svazem, se často staly obětmi tamějšího represivního režimu.

Po nacistické okupaci zbytku Československa v březnu 1939 uprchly na sovětské území tisíce československých Židů. Útěkem do SSSR se někteří vyhnuli nacistické perzekuci, mnozí z nich však byli zatčeni sovětskou tajnou policií NKVD a odsouzeni za nelegální přechod hranice či „špionáž“ k mnohaletým trestům vězení a stali se otroky nápravně pracovních táborů Gulagu, kde řada z nich zahynula.

Výstavu doplňují dokumenty a předměty denní potřeby vězňů gulagu. Vystavené předměty byly nalezeny během expedic do opuštěných táborů na Sibiři, které zorganizovalo občanské sdružení Gulag.cz.

Ústav pro studium totalitních režimů a Knihovna Václava Havla si Vás dovoňují pozvat na vernisáž výstavy

ŽIDÉ V GULAGU

Úterý 10. prosince 2013 od 19 hodin
Knihovna Václava Havla, Řetězová 7, Praha 1

Součástí vernisáže bude tematická přednáška autorů výstavy Adama Hradilka a Jana Dvořáka o perzekuci československých Židů v sovětských táborech Gulagu v průběhu druhé světové války.

www.ustrcr.cz
www.vaclavhavel-knihovna.org

 Národní knihovna České republiky

 ÚSTAV PRO STUDIUM TOTALITNÍCH REŽIMŮ

 CENTRUM PRO STUDIUM ŽIDOVSKÉ KOMUNITY A HISTORIE ŽIDŮ V ČESKÉ REPUBLICE

Divadlo Archa a Knihovna Václava Havla uvádějí:

OD VELVET UNDERGROUND K VELVET REVOLUTION

Vzpomínka na Lou Reeda a Václava Havla

18. prosince 2013, Divadlo Archa

Lou Reed a Václav Havel patří k Arše. Poslední divadelní hra, kterou Václav Havel napsal, měla v Arše světovou premiéru. Poslední koncert, který Lou Reed v Praze měl, se konal také zde. Publikum, které má rádo Lou Reeda, má rádo i Václava Havla a naopak. Dvě jména, která ovlivnila generace – Lou Reed a Václav Havel.

Jako speciální host vzpomínkového večera 18. prosince vystoupí americký baskytarista Fernando Saunders, člen doprovodné skupiny Lou Reeda. Večer doplní projekce unikátních filmů a hudebních klipů Lou Reeda a Velvet Underground a archivní fotografie předních českých fotografů.

Od 17.00 seminář „loureedologů“, na který naváže diskuse o vztahu undergroundu, umění, disentu a politiky. Moderují Jan Macháček a Ondřej Hrab.

Od 20.00 koncert kapel: Plastic People of The Universe, Tony Ducháček & Garage, Velvet Underground Revival Band, Please The Trees, speciální host: Fernando Saunders.

 **Divadlo
Archa**

www.archatheatre.cz
www.vaclavhavel-library.org

LOU
OD VELVET
UNDERGROUND
K VELVET
REVOLUTION

18 12 2013
DIVADLO
ARCHA

VZPOMÍNKA NA LOU REEDA
A VÁCLAVA HAVLA

 **ČESKÁ
REPUBLIKA**

Průběžně

REPETIT

LIBRÁŘNÍ

PROJEKT

ARCHA

VE SPOLUPRÁCI

S

ARCHEM

VE SPOLUPRÁCI

S

ARCHEM

VE SPOLUPRÁCI

S

ARCHEM

VE SPOLUPRÁCI

S

ARCHEM

VE SPOLUPRÁCI

S

ARCHEM

VE SPOLUPRÁCI

S

ARCHEM

VE SPOLUPRÁCI

S

ARCHEM

VE SPOLUPRÁCI

S

ARCHEM

VE SPOLUPRÁCI

S

ARCHEM

VE SPOLUPRÁCI

S

ARCHEM

VE SPOLUPRÁCI

S

ARCHEM

VE SPOLUPRÁCI

S

ARCHEM

VE SPOLUPRÁCI

S

ARCHEM

VE SPOLUPRÁCI

S

ARCHEM

VE SPOLUPRÁCI

S

ARCHEM

17.00—19.00 SYMPOZIUM
20.00 KONCERT — PLASTIC PEOPLE OF THE UNIVERSE
TONY DUCHÁČEK & GARAGE — VELVET UNDERGROUND REVIVAL BAND — PLEASE THE TREES
SPECIÁLNÍ HOST VEČERA — FERNANDO SAUNDERS

Paměť disentu V: Jiřina Šiklová – mé vzpomínky, mj. na Václava Havla.

Knihovna Václava Havla, Řetězová 7, 1. patro, 110 00 Praha 1
18. prosinec 2013, 10:30–12:30

Pátá z druhého ročníku přednášek věnovaných „paměti“ českého disentu. Cyklus *Paměť disentu* pořádá Historická sociologie FHS UK a Knihovna Václava Havla pod vedením sociologa Nicolase Maslowského.

Třetí ročník vzpomínkového festivalu věnovaného památce Pavla „Homéra“ Ambrože (1964-2011).

10.-11. ledna 2014, 17:00, klub Boro – Brno

Třetí ročník vzpomínkového festivalu
věnovaného památce Pavla „Homéra“ Ambrože (1964-2011)

HOMÉR'S MEMORIAL

10. - 11. ledna 2014, 17:00, klub Boro - Brno

MONGOLOVY VĚSTSKÉ autoraká štění
SADY TATIÁNA MATÁTKOVÁ
YLO – AFRICKÝ SLON BOŘEK MEZNÍK
JÁ JSEM POZNAL... MARTIN SEDLÁK
TYRŠOVA SPOLEČNOST JAROSLAV STANČÍK

FKLETZI konference
METALURGE MAREK SOBOLA

ČOČKA vstupné den 150,- oba dny
POSTIŽENÁ OBLAST 250,- předprodej 200,- na
ŠPINAVÉ SPODNÍ oba dny, předprodej:
PRÁDLO klub Boro a Dřevěná cihlářna

HAVÁRNA křty novinek
ČESNEKOVÝ HLAVY HAVÁRNA ČDA NA PÍČU
THE MASK BLVHE DŇA 213 - PERFORMACE
KONTROLL HANNIBAL

KAPELA SOBOLA

spodniwoody.cz, gratak.cz
spisovnicka.cz, boro-klub.cz

EVA
KINÉO

ČLÁNKY, PUBLIKACE

Na místě/ Vor Ort

Franziska Lesák (ed.)

Praha, Cherm, 2013

Franziska Lesák v rozhovoru se čtyřmi aktéry samizdatu / Franziska Lesák im Gespräch mit vier Akteuren des Samisdat + DVD (film *Šmuggeln*, 2006-11).

Dvojjazyčná publikace (v češtině a němčině) rozhovorů vedených berlínskou historičkou umění Franziskou Lesák se spisovatelem Ivanem Binarem (*1942), s knihovníkem Jiřím Gruntorádem (*1952), s historičkou umění a básnířkou Věrou Jirousovou (1944–2011) a s teoretikem umění Jiřím Ševčíkem (*1940) přináší důležitá svědectví o myšlení a postojích v nesvobodě komunistického režimu.

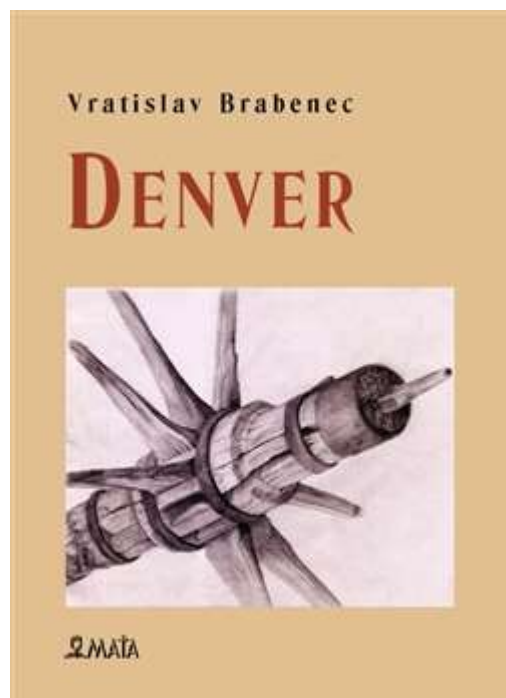
DVD: Film *Šmuggeln* vytvořila umělkyně Ricarda Denzer. Vznikl v rámci interdisciplinárního projektu Impulsy a tematizuje metodu vedení rozhovorů.

Zdroj: www.kosmas.cz

Denver

Vratislav Brabenec

Praha, Maťa, 2013

Autor, saxofonista a zpěvák undergroundové skupiny Plastic People of the Universe, který se letos dožívá 70 let, představuje v této sbírce básně za posledních 10 let.

Paměť a dějiny č. 3/2013

Tématem třetího čísla letošního ročníku revue *Paměť a dějiny* je rok 1953 – rok změn, nadějí a nakonec zklamání. Stalinově smrti, střídání ve vedení sovětského státu, potažmo celého východního bloku, a válce v Koreji se věnuje článek Václava Vebera. Domácí problémy nahlíží globálně Jiří Pernes, studie Jiřího Urbana, která se váže k vystoupení Antonína Zápotockého ve Stěžerách, je pak dílčí sondou do problémů zemědělství a JZD. Náladami a nespokojeností obyvatel se zabývá Milan Bárta ve svých textech k peněžní reformě a k akci „Prostějov“, tedy odstranění sochy T. G. Masaryka v Prostějově. Represivní aparát, konkrétně vznik ministerstva vnitra a reorganizace Bezpečnosti, je předmětem zájmu Jerguše Sivoše. Jan Kalous popisuje případ aktéra i oběti politických procesů Osvalda Závodského, šedesáté výročí anabáze skupiny bratří Mašínů připomínají Petr Blažek s Jaroslavem Čvančarou. Na nedávno zesnulého brněnského básníka Zdeňka Rotrekla zavzpomínal Petr Placák a na skauta a historika skautingu Karla Lešanovského Jiří Plachý. Rozhovor s politickým vězněm Sergejem Solovjevem, který byl ve svých 24 letech odsouzen k trestu smrti, vedl Jaroslav Rokoský. Petr Kopal se věnuje posledním dvaceti letům komunistického režimu v „nejdůležitějším umění“ – filmu. Nechybějí ani recenze a informace o uskutečněných výstavách a konferencích.

Zdroj: www.ustrcr.cz

Konfliktní společenství

Jan Křen

Praha, Karolinum, 2013

Kniha je první českou přehlednou historií česko-německého vztahu od sklonku 18. století do roku 1918. Na rozdíl od běžných pojetí, soustředěných jen na dění v českých zemích, rozšiřuje svůj pohled též o vlivy rakouské a říšskoněmecké. Z titulu knihy, v české i zahraniční literatuře hojně citované, vyplývá, že se neomezuje jen na vzájemné nepřátelství a konflikty, ale zachycuje i soužití obou až překvapivě blízkých a vlastně příbuzných komunit. Kniha, v četných recenzích oceňovaná pro svou objektivitu, se stala jedním z nejúspěšnějších děl české historiografie. Protože autor byl jedním z historiků, kteří za tzv. normalizace měli zakázáno své povolání, vyšla poprvé jako disidentský samizdat, podruhé ve známém exilovém vydavatelství manželů Škvoreckých v Torontu a po listopadu 1989 v nakladatelství Academia, v Německu pak ve dvou vydáních v předním nakladatelství R. Oldenbourg Verlag v Mnichově. V současném vydání připojuje autor, jeden z prvních signatářů Charty 77 a dvacet let dělník v hydrologickém podniku, vzpomínkovou studii o obtížných okolnostech vzniku knihy na pozadí dělnického prostředí a také života v tehdejší disentu, zvláště velké diskuse o odsunu, která se zde v 80. letech vedla.

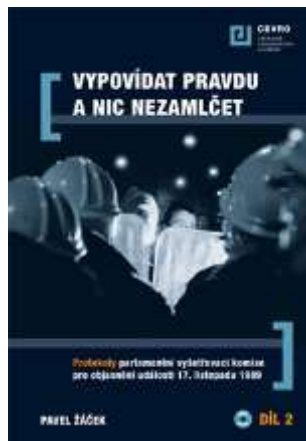
Zdroj: www.kosmas.cz

Vypovídat pravdu a nic nezamlčet

Protokoly parlamentní vyšetřovací komise pro objasnění událostí 17. listopadu 1989

Pavel Žáček

Praha, Cevro, 2013

Druhý díl publikace *Vypovídat pravdu a nic nezamlčet* editora Pavla Žáčka, který v těchto dnech vydává CEVRO - Liberálně-konzervativní akademie, přináší zbývajících 178 protokolů i dalších písemností soustředěných parlamentní vyšetřovací komisí Federálního shromáždění ČSFR pro objasnění událostí 17. listopadu 1989. Mezi těmito

až dosud veřejnosti nepřístupnými dokumenty z let 1990–1991 se nacházejí výsledky vybraných nomenklатурních funkcionářů Komunistické strany Československa, předlistopadového vedení federálního ministerstva vnitra včetně generálporučíka Alojze Lorence, cca 100 výsledků bývalých příslušníků komunistické politické policie Státní bezpečnosti v čele s náčelníkem centrální Hlavní správy kontrarozvědky SNB plukovníkem Karlem Vykypělem a dalších představitelů totalitního mocenského aparátu i dalších organizací.

Součástí publikace je DVD, obsahující kopie několika poznámkových sešitů vedoucích funkcionářů Státní bezpečnosti, záznam o radiovém provozu některých útvarů SNB zasahujících na Národní třídě dne 17. listopadu 1989 nebo např. zachované části videozáznamů operativního průzkumu II. a IV. Správy SNB přímo z dění během klíčové demonstrace našich moderních dějin.

Zdroj: www.kosmas.cz

Deníky Mistra a Markétky

Michail Bulgakov, Jelena Bulgakovová

Praha, Academia, 2013

Tato kniha umožní českým čtenářům nahlédnout do vnitřního světa jednoho z nejvýznamnějších autorů ruské literatury 20. století M. Bulgakova, autora románu *Mistr a Markétka*, který se stal jedním z erbovních děl světové literatury 20. století. Cesta k tomuto románu byla svízelná -- úspěchy střídaly prohry, nadšení, deprese, někdy blízké zoufalství. Autor začal psát svůj deník v roce 1921 po příjezdu do Moskvy. V roce 1926 mu byly při domovní prohlídce zabaveny tři sešity deníků zároveň se sci-fi novelou *Psí srdce* a trvalo skoro čtyři roky, než mu byly vráceny. Proto se Bulgakov

rozhodl, že s psaním deníku skončuje, a v roce 1933 požádal svou ženu Jelenu Sergejevnu, aby založila svůj deník. A tak její zásluhou sledujeme autorovu tvůrčí činnost, každodenní boj s byrokracií a dohlédajícími orgány, jeho myšlenky i názory, zápas o možnost vlastního vyjádření i zkušenosti ze spolupráce s divadly, především s MCHATem a později s Velkým divadlem, zmařené plány až po těžkou chorobu a smrt. Jelena Sergejevna se stala pečlivou kronikářkou svého muže. Oba deníky doplněné korespondencí vydávají cenná svědectví o zápasu autora s mocí a o tragickém údělu tvůrce v totalitním režimu. Přeložila Alena Morávková.

Zdroj: www.academia.cz

Psáno z Říma, psáno ze Ženevy

Výběr ze vzájemné korespondence v letech exilu 1969 až 1989

Jiří Pelikán, Dušan Havlíček

Olomouc , Burian a Tichák, 2013

Dopisy dvou osobností českého posrpnového exilu jsou především kronikou exilového časopisu *Listy*, současně podávají obraz vzájemných vztahů mezi Čechoslováky v zahraničí i domácím disentem a jejich společného úsilí o návrat svobody.

Jiří Pelikán (1923 Olomouc – 1999 Řím), v mládí radikální komunista, hledaný gestapem, který prožil německou okupaci v ilegaltě, v 60. letech 20. století čelný představitel Pražského jara, který jako ředitel Československé televize umožnil postupnou proměnu nástroje propagandy na prostor ke svobodnému šíření informací. V italském exilu založil v roce 1971 proslulý časopis *Listy* (nyní též na internetu - www.listy.cz), určený

k informování občanů „znormalizovaného“ Československa, a stal se také prvním československým občanem zvoleným (dokonce dvakrát) do Evropského parlamentu. Dušan Havlíček (nar. 1923 v Brně) byl za války vězněn za odbojovou činnost. Působil jako novinář, v roce 1968 byl několik měsíců do sovětské okupace vedoucím úseku médií na ÚV KSČ. S pomocí Alexandra Dubčeka odešel jako zpravodaj ČTK do Švýcarska, kde později získal politický azyl. Působil jako vedoucí pracovník výzkumného oddělení švýcarského rozhlasu a televize. Přispíval politickými články do řady zahraničních periodik, podílel se i na vydávání exilových *Listů*.
Zdroj: www.listy.cz

U nás ve sklepě

Antologie poesie druhé generace undergroundu
kol.

Praha, Revolver Revue, 2013

Poesie druhé generace undergroundu v obsažné publikaci. Básně a písňové texty volně ilustrované výtvarnými díly. Zastoupeni jsou Brukner, Ducháček, Kremlička, Krchovský, Malík, Marks, Murrer, Placák, Socha, F. Topol, J. Topol, Wágnerová + Gabina, Hlupý Kapler, Hradilek, Karlík, Krejcar, Krůta, Kubín, Mlynárik, D. Němec, O. Němec, Reisenauer. S anketou, hesly autorů, bibliografií a doprovodnými texty Viktora Karlíka a Marka Vajchra.

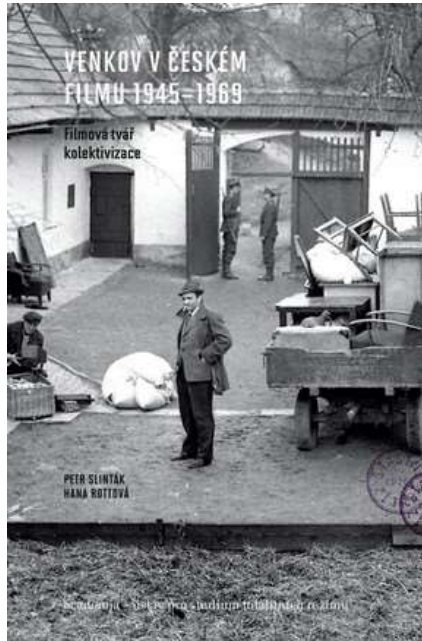
Zdroj: www.kosmas.cz

Venkov v českém filmu 1945 - 1969

Filmová tvář kolektivizace

Petr Slinták, Hana Rottová

Academia, Praha, 2013

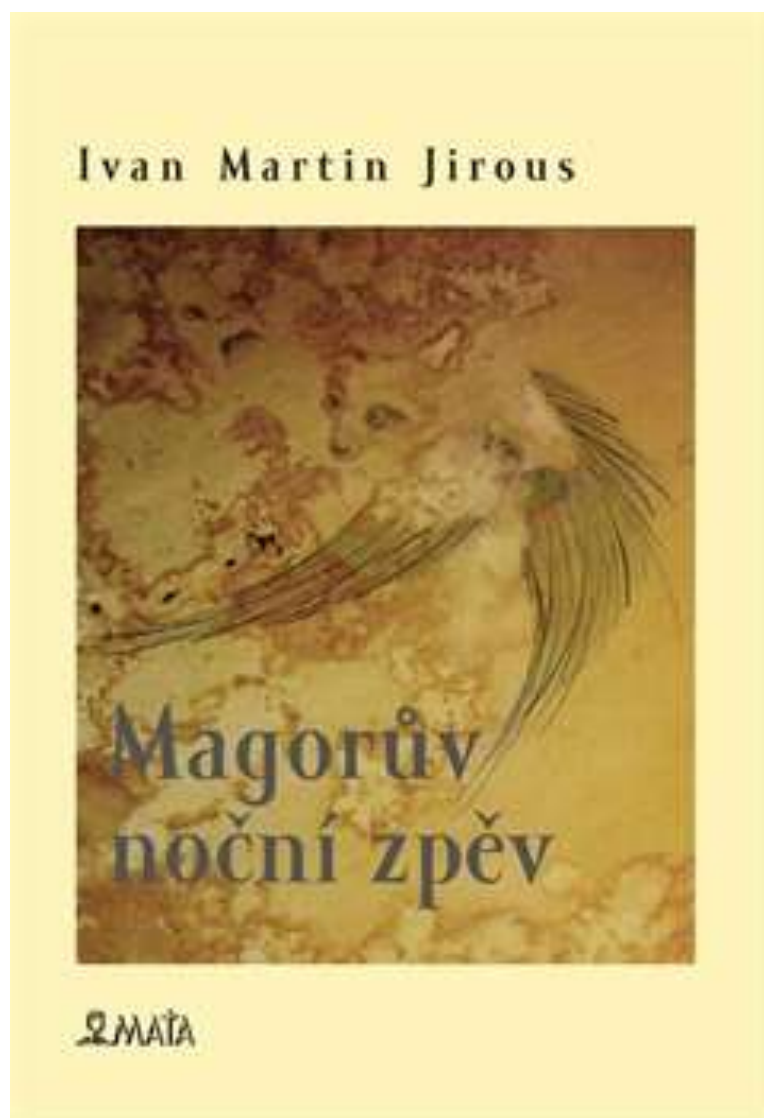
Publikace se zabývá tématem reflexe problematiky sociálních, kulturních a hospodářských proměn na českém venkově v poválečném pětadvacetiletí, a to prostřednictvím analýzy hrané filmové tvorby. Filmový obraz kolektivizace venkova zprostředkovaný státní kinematografií nabízí pestrou mozaiku různých přístupů – od přímé aplikace ideologických tezí komunistické politiky v rámci jednotlivých filmových děl, až po kritičtější autorské pohledy revidující estetický i obsahový schematismus socrealistických filmů. Součástí publikace jsou vedle obecně laděných historických kapitol na téma kolektivizace venkova a vývoje ve státní kinematografii také kapitoly, které se zabývají procesy řízení filmové dramaturgie a jednotlivými schematickými motivy ve venkovských filmech. Obsáhlá část publikace je věnována analýze řady konkrétních filmů ve vztahu k dílčím podtématům (rodina, obec, krajina apod.) v souvislostech socialistické transformace venkovské společnosti.

Zdroj: www.academia.cz

Magorův noční zpěv

Ivan Martin Jirous

Praha, Maťa, 2013

Sbírka z pozůstalosti duchovního vůdce českého undergroundu, bývalého manažera Plastic People, básníka a kulturního teoretika. K vydání připravil, ediční poznámku a medailon autora napsal Martin Machovec.

Více o knize naleznete zde: http://kultura.idnes.cz/posledni-sbirka-magor-jirous-djc-/literatura.aspx?c=A131205_110908_literatura_ts

Češi v srdci temnoty

Petr Zídek

Praha, Universum, 2013

Kniha přináší nový pohled na československé dějiny od komunistického převratu do počátku normalizace. Ke každému roku období 1948–1970 se váže jeden či dva silné příběhy, zpracované formou historických reportáží. Kniha přibližuje málo známé skutečnosti ze zahraničních aktivit komunistického Československa (Češi v korejské válce, na Kubě, v Africe či Indonésii), nově zpracovává klíčové události (Únor 1948, kolektivizace), dotýká se i kulturních a společenských fenoménů a popisuje některé protikomunistické aktivity. Jednotlivé kapitoly jsou přepracovanými a doplněnými reportážemi, které až na dvě vyšly v letech 2003–2013 v příloze Lidových novin *Orientace*.

Zdroj: www.bux.cz

Michal Příbání: Česká literární věda o dluzích vůči historii neuvažuje

Publikovaný rozhovor s literárním historikem Michalem Příbáněm vyšel v časopisu *Půlnoční expres*, číslo 8/13. Srpnové číslo *Půlnočního expresu* bylo věnováno osudům českého umění v exilu.

Rozhovor naleznete zde: <http://opicirevue.cz/obsah/michal-priban-ceska-literarni-veda-o-dluzich-vuci-historii-neuvazuje/>

Na vlnách BBC a Svobodné Evropy

Vzpomínky exilové redaktorky

Zuzana Fried-Preissová

Praha, Prostor, 2013

Paměti Zuzany Fried-Preissové jsou zajímavé a přínosné hned z několika důvodů. Především jako dlouholetá pracovnice zahraničního vysílání renomované společnosti BBC a později i Rádia Svobodná Evropa seznamuje čtenáře s organizací práce v BBC (např. popisuje, jak vypadal konkurz na obsazení místa redaktorky, jímž musela projít), ale i se vztahy v československé redakci, které nebyly vždy idylické. Třecí plochy byly jednak mezi Čechy a Slováky, ale zejména uvnitř slovenské části redakce mezi slovenskými nacionalisty a tzv. Čechoslováky. Při své práci se setkala s řadou osobností, např. lidmi, kteří se pracovně stýkali s prezidentem Benešem.

Cenné je také svědectví o jejím působení v mnichovské redakci Svobodné Evropy v první polovině osmdesátých let, stejně jako její líčení tehdejšího Německa, zejména jeho rozporuplný obraz, pokud jde o vztah k minulosti.

Kniha přináší rovněž postřehy z autorčiných cest napříč světem. Srovnává život v Kanadě se životem v Evropě, prostřednictvím svého druhého manžela poznává nelichotivý obraz Rakouska sedmdesátých let minulého století, který silně rezonuje s tím, jak viděl tuto zemi spisovatel Thomas Bernhard. Navštívila Izrael a viděla velmi zblízka izraelsko-palestinský konflikt. Záleží na čtenáři, zda bude vždy s jejími názory souhlasit, ale rozhodně stojí za zamyšlení.

A hodně náročný byl i její život soukromý. Jako dvacetiletá studentka se rozhodla

emigrovat do Velké Británie, kde chtěla hlavně studovat. Zpočátku spoléhala na svého přítele, později manžela, který ji však po pár letech opustil. Zůstala sama s malou dcerkou, o níž se musela postarat, což rozhodně vyžadovalo silnou, houževnatou a cílevědomou osobnost. A že takovou osobností Zuzana Fried-Preissová opravdu je, o tom se může čtenář přesvědčit sám.

Zdroj: www.kosmas.cz

Rozpomínky. Co na sebe vím

Milan Uhde

Praha, Torst / Host, 2013

**MILAN
UHDE**

ROZPOMÍNKY. CO NA SEBE VÍM

TORST / HOST

Obsáhlé paměti dramatika, prozaika, básníka a politika Milana Uhdeho jsou mimořádně cenným svědectvím o české a moravské kultuře a společnosti celé druhé poloviny 20. století. Jsou spojeny s Brnem, autorovým městem, a s jeho literárním a divadelním životem. Milan Uhde je ve svých vzpomínkách detailně přesný, vypovídá o svém dětství a rodinném zázemí, o svých studiích a literární tvorbě, podává jedinečný vhled do redakčního života časopisu *Host do domu* a zachycuje svou spolupráci s divadlem. Důležitou částí knihy je líčení tíživých let normalizačních a činnosti zakázaných spisovatelů v té době. Autor pojednává též o svém působení v české politice v devadesátých letech. Kniha je svým stylem, vysokou literární hodnotou a současně i upřímností a otevřeností mimořádná, patří k nejcennějším memoárovým svědectvím napsaným u nás v posledních dvaceti letech.

Zdroj: www.kosmas.cz

Životopisné vyprávění Ludvíka Vaculíka na ČRo Vltava.

Životopisné vyprávění Ludvíka Vaculíka je jedním z pořadů, kterým se pomalu uzavírá Rozhlasový rok, kdy jsme připomínali významné rozhlasové tvůrce v jeho devadesátileté historii.

Pětidílný rozhlasový pořad *Osudy* si můžete přehrát v archivu ČRo zde:

[http://hledani.rozhlas.cz/iRadio/?stanice\[\]=%C4%8CRo+Vltava&porad\[\]=Osudy&zobrazNevysilane=1](http://hledani.rozhlas.cz/iRadio/?stanice[]=%C4%8CRo+Vltava&porad[]=Osudy&zobrazNevysilane=1)

Rozhovor s Miroslavem Skalickým: *Když o té době vyprávím mladým, jen se smějí a nevěří, říká Skalák.*

Foto: Petr Lemberk

Rozhovor naleznete zde: http://jihlava.idnes.cz/rozhovor-s-miroslavem-skalakem-skalickym-fi0-/jihlava-zpravy.aspx?c=A131115_2000315_jihlava-zpravy_mv

Zdroj: www.idnes.cz

Po čase opět vychází Revue Trivium.

Revue Trivium 4/2013 je opět složena ze dvou provázaných celků, které doplňuje reflexe na knihu Metoděje Habáně vydanou v Římě téměř před půl stoletím. První tři články jsou spojeny tématem „jak vnímat působení papeže Františka“ a zároveň kontextem jeho činnosti vzhledem k myšlenkovému světu jeho předchůdce Benedikta XVI. ... Druhá skupina textů je možná méně „zábavná“, jde o pojednání tří témat, která byla čtenářům slíbena již dříve: homosexuality a rodiny, hnutí pro life a financování Církve. I tady je základním nosným prvkem dynamika dění – těmto tématům nelze rozumět z nějakého statického pohledu.

Jednotlivé texty naleznete zde:

http://www.revetrivium.cz/?q=node_browser/nodes_by_category/term/381

O básnickém díle Zbyňka Hejdy pro *Revolver Revue* píše Robert Krumphanzl.

Jako ohlédnutí za básnickým dílem Zbyňka Hejdy (zemřel v 83 letech 16. 11. 2013 v Praze) zveřejňujeme dosud nepublikovaný proslav Roberta Krumphanzla, přednesený při Hejdově autorském čtení v rámci cyklu Básníci v prostoru Zlín 6. 5. 2011 v Domě umění ve Zlíně.

Literární dílo Zbyňka Hejdy stojí na třech vzájemně se ovlivňujících „žánrech“: básně, deníku a snu. (Stranou ponecháváme autorovu esejistiku a publicistiku, tvořící autorův nebásnický hlas, který je v mnohém s poezií komplementární, avšak zároveň jde pochopitelně o jiný druh promluvy.) Toto vnímání celku o třech opěrných žánrech nebo spíš výrazových polohách zvýraznilo jak vydání *Cesty k Cerekvi*, „prázdninových deníků“ z raných šedesátých let, tak poslední samostatné knihy, výboru *Sny...* Jejich paralelita a prostupování pak vytváří onen pro Hejdu charakteristický hlas, jednotný básnický výraz.

Více naleznete zde:

<http://www.ipsl.cz/index.php?id=397&menu=echa&sub=echa&str=echo.php>

† ÚMRTÍ

† 16. listopadu 2013 zemřel Zbyněk Hejda, básník a historik, signatář Charty 77, člen Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, působil v samizdatovém časopisu Střední Evropa. V roce 1996 mu byla udělena Cena Jaroslava Seiferta.

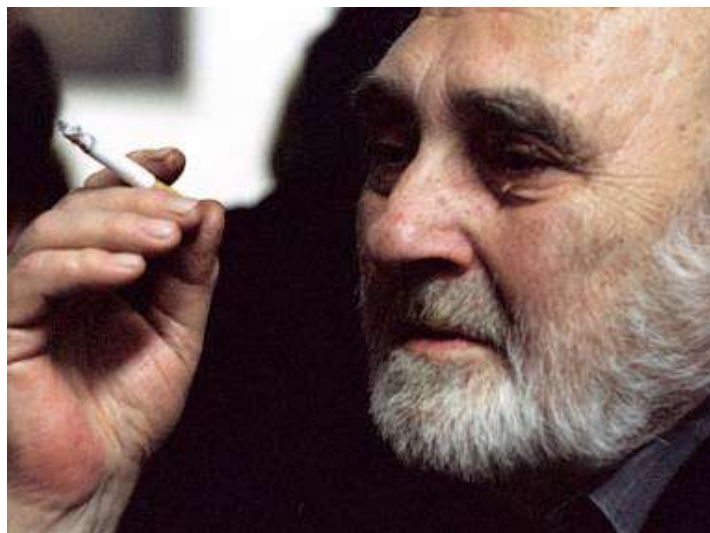

Foto: Miloš Šindelář

† 17. listopadu 2013 zemřel Tomáš Pěkný, prozaik a dramatik, autor pohádek a rozhlasových i televizních her pro děti, kulturní historik a editor, signatář Charty 77.

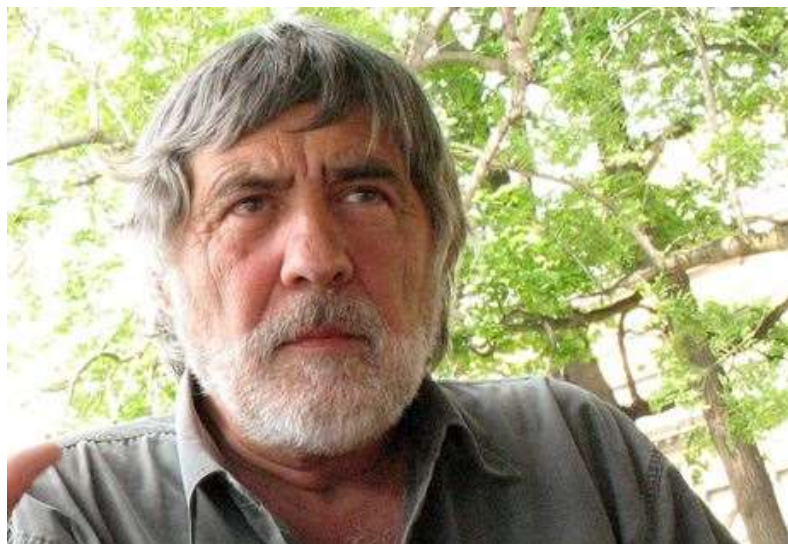

Foto: Erik Tabery

† 25. listopadu 2013 zemřel Egon Lánský, publicista, exulant, politik, spolupracovník londýnské BBC a Svobodné Evropy, bojovník proti komunismu.

Foto: David Sedlecký

† 29. listopadu 2013 zemřela Natálie Gorbaněvská, ruská obrádkyně lidských práv, disidentka a básnířka. Společně s dalšími sedmi ruskými aktivisty demonstrovala v roce 1968 na Rudém náměstí proti okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy.

Foto: Dmitry Kuzmin

* VÝROČÍ NAROZENÍ

*** 1. ledna 2014 oslaví 70. narozeniny Ján Čarnogurský, bývalý československý a slovenský politik, disident.**

Foto: Pavol Frešo

*** 8. ledna 2014 oslaví 50. narozeniny Petr Placák, prozaik, historik, publicista a organizátor protirežimních akcí, který patřil ke klíčovým postavám českého literárního undergroundu.**

*** 14. ledna 2014 oslaví 80. narozeniny Dana Němcová, česká psycholožka, kritička a disidentka komunistického režimu, jedna z prvních signatářek Charty 77, v níž později také vykonávala roli mluvčí, a spoluzakladatelka Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Po sametové revoluci byla poslankyní Sněmovny národů a Sněmovny lidu Federálního shromáždění za Občanské fórum, později za Občanské hnutí.**

Foto: vons.cz

Kalendárium naleznete zde: <http://www.libpro.cz/cs/publikace/calendar>

Bulletin Libri prohibiti připravují Vít Krobot a Dorota Müller ve spolupráci s Viktorem A. Debnárem.

Nihil obstat Jiří Gruntorád.

Uvítáme Vaši případnou finanční pomoc:

Číslo bankovního účtu je 219642286/0300 u ČSOB a.s.

Pro zahraniční platby IBAN: CZ940300000000219642286,

BIC (SWIFT): BACXCZPP

IČO je 45247048.

Děkujeme!

Také jsme připraveni přijmout knižní dary všeho druhu, samizdatovou a exilovou literaturu, noviny a časopisy, letáky, plakáty, drobné tisky, fotografie, nahrávky, filmy, dokumenty a písemné pozůstalosti.

Děkujeme!